

Wirują ptaki płowozłote
jak lutnie, co uciekły z rąk

(K.K. Baczyńskiego, *Sur le pont d'Avignon*)

1. Podkreślony fragment wiersza to (0-1 pkt)

☐ A. porównanie. ☐ B. metafora. ☐ C. pytanie retoryczne. ☐ D. ożywienie.

Odetchnij drzewem, to usłyszysz
jak promień naprężony ton

(K.K. Baczyńskiego, *Sur le pont d'Avignon*)

2. Podkreślony fragment wiersza to (0-1 pkt)

☐ A. apostrofa. ☐ B. ożywienie. ☐ C. epitet. ☐ D. metafora.

Ślachetne zdrowie,
Nikt się nie dowie,
Jako smakujesz,
Aż się zepsujesz

(J. Kochanowski, *Na zdrowie*)

3. Podkreślony fragment wiersza to (0-1 pkt)

☐ A. apostrofa. ☐ B. ożywienie. ☐ C. neologizm. ☐ D. przenośnia.

Tyś topolom na drogę cień rzucać pozwolił,
Ale kto je tak bardzo w niebo roztopolił?

(B. Leśmian, *Stodoła*)

4. Podkreślony fragment wiersza to (0-1 pkt)

☐ A. pytanie retoryczne. ☐ B. przenośnia. ☐ C. neologizm. ☐ D. archaizm.

5. We fragmencie wiersza podkreśl porównanie. (0-1 pkt)

Chodzę lasem, zostawiam nie ślady, lecz tropy
i sapię w wąskiej norze oddechem włochatym

(K.K. Baczyński, *Lasem*)

6. We fragmencie wiersza podkreśl epitety. (0-1 pkt)

Chodzę lasem, zostawiam nie ślady, lecz tropy
i sapię w wąskiej norze oddechem włochatym

(K.K. Baczyński, *Lasem*)

*Rowy poziomkowe, ukwiecone rowy,
zapach błotny, miodny, zapach malinowy*

(K. Illakowiczówna, *Lato*)

7. W powyższym fragmencie wiersza występuje nagromadzenie (0-1 pkt)

☐ A. epitetów. ☐ B. zdrobnień. ☐ C. uosobień. ☐ D. neologizmów.

*Zdarto żagle, ster prysnął, ryk wód, szum zawiei,
Głosy trwożnej gromady, pomp złowieszcze jęki*

(A. Mickiewicz, *Burza*)

8. W powyższym fragmencie wiersza występuje nagromadzenie (0-1 pkt)

☐ A. neologizmów. ☐ C. zgrubień.
☐ B. wyrazów dźwiękonaśladowczych. ☐ D. uosobień.

*Janko Kosiarska z rączkami sztywnymi
z noskiem co się tak uparł, że został króciutki*

(J. Twardowski, *Do moich uczniów*)

9. W powyższym fragmencie wiersza występuje nagromadzenie (0-1 pkt)

☐ A. uosobień. ☐ B. apostrof. ☐ C. zdrobnień. ☐ D. porównań.

10. Oceń prawdziwość zdań dotyczących fragmentu wiersza. Zaznacz P jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F - jeśli jest fałszywe. (0-2 pkt)

*Nad Kapuletich i Montekich domem,
Splukane deszczem, poruszone gromem,
Łagodne oko błękitu -*

*Patrzy na gruzы nieprzyjaznych grodów,
Na rozwalone bramy do ogrodów,
I gwiazdę zrzuca ze szczytu -*

(C.K. Norwid, *W Weronie*)

Rytm wiersza tworzą regularne strofy o powtarzającej się liczbie wersów i sylab w wersie.	P	F
W utworze występują rymy nieregularne.	P	F
W wierszu występują rymy parzyste i okalające.	P	F
Poeta konsekwentnie zastosował w tekście rymy dokładne.	P	F

11. Oceń prawdziwość zdań dotyczących fragmentu wiersza. Zaznacz P jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe. (0–2 pkt)

*Czułość – bywa jak pełny wojny krzyk,
I jak szemrzących źródeł prąd,
I jako wtór pogrzebny...*

*I jak plecionka długa z włosów blond,
Na której wdowiec nosić zwykł
Zegarek srebrny—*

(C.K. Norwid, *Czułość*)

W wierszu występują rymy dokładne i niedokładne.	P	F
Na rytmizację wiersza mają wpływ powtórzenia.	P	F
Poeta zastosował w tekście rymy męskie.	P	F
W utworze nie pojawiają się rymy parzyste.	P	F

12. Oceń prawdziwość zdań dotyczących fragmentu wiersza. Zaznacz P jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe. (0–2 pkt)

*Fraszki to wszystko, cokolwiek myślemy,
Fraszki to wszystko, cokolwiek czyniemy:
Nie masz na świecie żadnej pewnej rzeczy,
Próżno tu człowiek ma co mieć na pieczy.
Zacność, uroda, moc, pieniądze, sława,
Wszystko to minie jako polna trawa;
Naśmiawszy się nam i naszym porządkom,
Wetkną nas w mieszek, jako czynią lątkom.*

(J. Kochanowski, *O żywocie ludzkim*)

Fraszka została napisana jedenastozgłoskowcem.	P	F
Na zrytmizowanie powyższego utworu składają się takie elementy, jak regularne strofy i stała liczba wersów w strofie.	P	F
Wszystkie rymy w tekście to rymy żeńskie, dokładne.	P	F
W utworze występują rymy w układzie parzystym.	P	F

13. Oceń prawdziwość zdań dotyczących fragmentu wiersza. Zaznacz P jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe (0–2 pkt)

*To jak martwa opoka
Nie zwróci nawet oka,
To strzela wkoło oczyma,
To się łzami zaleje;
Coś niby chwyta, coś niby trzyma;
Rozplacze się i zaśmieje*

(A. Mickiewicz, *Romantyczność*)

Rytm w utworze <i>Romantyczność</i> tworzą jedynie wersy o jednakowej liczbie sylab.	P	F
W wierszu występują rymy parzyste.	P	F
W wierszu występują rymy krzyżowe.	P	F
Rytm wiersza wzmacniają powtórzenia.	P	F

14. We fragmencie utworu podkreśl przenośnię i krótko wyjaśnij, jak należy ją rozumieć. (0–2 pkt)

*Gdy z łąk koniki polne w sierpniowym gorącu
Tysiącem srebrnych nożyc szybko strzygą ciszę.*

(L. Staff, *Wysokie drzewa*)

15. Oceń, które dokończenia zdania w odniesieniu do fragmentu utworu są prawdziwe, a które – fałszywe. Zaznacz właściwą odpowiedź. (0–1 pkt)

*Gdy po śmierci w niebiosów przybyłam pustkowie,
Bóg długo patrzył na mnie i głaskał po głowie.*

„Zbliź się do mnie, Urszulo! Poglądasz, jak żywa...
Zrobię dla cię, co zechcesz, byś była szczęśliwa”

(B. Leśmian, *Urszula Kochanowska*)

Poeta zastosował w wierszu liczne archaizmy,	A.	aby wystylizować wypowiedzi bohaterów na język czasów, w których żyła Urszula Kochanowska.
	B.	żeby w pełni oddać tło historyczne przedstawianej epoki.
	C.	gdyż wymaga tego każdy wzniosły temat.

Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- ☐ A. wypowiedzenia 1 i 2 są prawdziwe, a wypowiedzenie 3 jest fałszywe.
☐ B. prawdziwe są wypowiedzenia 1 oraz 3, zaś 2 jest fałszywe.
☐ C. jedynie wypowiedzenie 1 jest prawdziwe.
☐ D. tylko wypowiedzenie 3 jest prawdziwe.

16. Oceń, które dokończenia zdania w odniesieniu do fragmentu utworu są prawdziwe, a które – fałszywe. Zaznacz właściwą odpowiedź. (0–1 pkt)

*Ile razem dróg przebytych?
Ile ścieżek przedeptanych?
Ile deszczów, ile śniegów
Wiszących nad latarniami?*

*Ile listów, ile rozstań,
Ciężkich godzin w miastach wielu?
I znów upór, żeby powstać
I znów iść, i dojść do celu.*

(K.I. Gałczyński, *Pieśni*)

Nagromadzenie w wierszu pytań retorycznych ma na celu	A.	zmuszenie odbiorcy do udzielenia odpowiedzi na zadane pytanie.
	B.	uzmysłowienie, że nikt nie jest w stanie zliczyć wszystkiego, co przeszedł podmiot liryczny.
	C.	przykucie uwagi odbiorcy.

Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- ☐ A. prawdziwe są wypowiedzenia 2 i 3, zaś 1 jest fałszywe.
☐ B. tylko wypowiedzenie 3 jest prawdziwe.
☐ C. wypowiedzenia 1 i 2 są prawdziwe, a wypowiedzenie 3 jest fałszywe.
☐ D. jedynie wypowiedzenie 1 jest prawdziwe.

17. Oceń, które dokończenia zdania w odniesieniu do fragmentu utworu są prawdziwe, a które – fałszywe. Zaznacz właściwą odpowiedź. (0–1 pkt)

*Żle, źle zawsze i wszędzie,
Ta nieć czarna się przędzie:
Ona za mną, przede mną i przy mnie,
Ona w każdym oddechu,
Ona w każdym uśmiechu,
Ona we łzie, w modlitwie i w hymnie...*

(C.K. Norwid, *Moja piosnka I*)

Liczne powtórzenia we fragmencie wiersza mają na celu	A.	wzmocnienie dydaktycznego charakteru utworu.
	B.	podkreślenie wszechobecności opisywanego zjawiska.
	C.	nadanie utworowi wzniosłego i uroczystego charakteru.
	D.	podkreślenie ogromnej rangi opisywanego zjawiska i wyrażenie pozytywnego stosunku podmiotu lirycznego do niego.

Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- ☐ A. tylko wypowiedzenie 2 jest poprawne.
- ☐ B. poprawne są wypowiedzenia 3 oraz 4, a 1 i 2 – fałszywe.
- ☐ C. poprawne są wypowiedzenia 2 oraz 3, a 1 i 4 – fałszywe.
- ☐ D. jedynie wypowiedzenie 1 jest poprawne, pozostałe są fałszywe.

18. Oceń, które dokończenia zdania w odniesieniu do fragmentu utworu są prawdziwe, a które – fałszywe. Zaznacz właściwą odpowiedź. (0–1 pkt)

*O, cóż jest piękniejszego niż wysokie drzewa,
W brązie zachodu kute wieczornym promieniem,
Nad wodą, co się pawich piór blaskiem rozlewa,
Pogłębiona odbitych konarów sklepieniem*

(L. Staff, *Wysokie drzewa*)

Liczne metafory znajdujące się we fragmencie wiersza	A.	zaskakują czytelnika i przykuwają jego uwagę dzięki stworzeniu niezwykłych skojarzeń.
	B.	dynamizują tekst i nadają mu ekspresję.
	C.	uplastyczniają obraz.
	D.	podkreślają niezwykłość opisywanych zjawisk.

Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- ☐ A. wypowiedzenia 3 i 4 są prawdziwe, a 1 oraz 2 – fałszywe.
- ☐ B. prawdziwe są wypowiedzenia 1, 3 i 4, a wypowiedzenie 2 jest fałszywe.
- ☐ C. wszystkie wypowiedzenia są prawdziwe.
- ☐ D. prawdziwe są wypowiedzenia 2 i 4, a 1 oraz 3 – fałszywe.

19. Oceń, które dokończenia zdania w odniesieniu do fragmentu utworu są prawdziwe, a które – fałszywe. Zaznacz właściwą odpowiedź. (0–1 pkt)

*Złotniczeńku ty na niebie,
Chcę pić życie, nie mam z czego.
Zrób mi kubek, proszę Ciebie,
Z szczerzłota gwiaździstego*

(M. Pawlikowska-Jasnorzewska, *Lenartowicz*)

Wołacz pojawia się we fragmencie wiersza	A.	już jako pierwsze słowo i jest użyty, aby skierować prośbę do konkretnego adresata.
	B.	dopiero w trzecim wersie i jest zapisany wielką literą.
	C.	aby wzmocnić wyrażoną prośbę (cel retoryczny).
	D.	aby wyrazić uczucia oraz stosunek osoby mówiącej do adresata.

Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- ☐ A. wypowiedzenie 2 jest błędne, zaś pozostałe są prawdziwe.
☐ B. prawdziwe są wypowiedzenia 1 oraz 3, a 2 i 4 – fałszywe.
☐ C. prawdziwe są wypowiedzenia 2 i 3, a 1 i 4 – fałszywe.
☐ D. jedynie wypowiedzenie 1 jest prawdziwe.

20. Sformułowanie *rozum śpi* jest (0–1 pkt)

- ☐ A. uosobieniem. ☐ B. onomatopeją. ☐ C. ożywieniem. ☐ D. zgrubieniem.

21. *Każda epoka ma swe własne cele
I zapomina o wczorajszych snach...*
(A. Asnyk, *Do młodych*)

(0–1 pkt)

W powyższym fragmencie utworu poeta zastosował

- ☐ A. apostrofę. ☐ B. uosobienie. ☐ C. wyliczenie. ☐ D. porównanie.

22. We frazie: *Miasto kołami woła* zastosowano (0–1 pkt)

- ☐ A. uosobienie. ☐ B. onomatopeję. ☐ C. porównanie. ☐ D. apostrofę.